

Ministerie van Verkeer en Waterstaat

Financiering van de inzameling en verwijdering van afvalstoffen

Direct of indirect

5 november 2009

Deze presentatie

1. Wat zegt het CDNI?
2. Financiering van Deel A (olie- en vethoudend afval)
3. Financiering van Deel C (overig scheepsbedrijfsafval)

1. Drie leidende principes van het CDNI

- Vermindering van afvalproductie
- Verbod tot lozing van afval
- De vervuiler betaalt

1. Wat zegt het Verdrag over financiering?

- Artikel 5 van het Verdrag:
 - “De Verdragsluitende Staten voeren een uniforme financieringswijze in voor de inname en verwijdering van scheepsafval.”
- Artikel 6 van het Verdrag:
 - “1. De financiering van de inname en verwijdering van olie- en vethoudend scheepsbedrijfsafval geschiedt door middel van een verwijderingsbijdrage [...]. De hoogte van de verwijderingsbijdrage is in alle Verdragsluitende Staten gelijk. [...] De betaalde verwijderingsbijdragen zijn uitsluitend voor de financiering van de inname en de verwijdering van olie- en vethoudend scheepsbedrijfsafval aan te wenden.”
 - “3. De betaling van de verwijderingsbijdrage geeft recht op afgifte van olie- en vethoudend scheepsbedrijfsafval aan de door de Nationale Instituten aangewezen ontvangstinrichtingen.”

1. Wat zegt het Verdrag over financiering? (vervolg)

- Artikel 7 van het Verdrag:
 - “1. In havens, bij overslaginstallaties alsmede bij ligplaatsen en sluizen worden voor de inname en verwijdering van huisvuil geen aparte heffingen geheven.”
 - “2. Met betrekking tot de inname en verwijdering van klein gevaarlijk afval zullen de Verdragsluitende Staten afgestemde regelingen treffen voor een financieringssysteem waarin de kosten voor de inname en verwijdering van het genoemde afval, ongeacht of het afval afgegeven wordt, in de haven- of liggelden inbegrepen zijn dan wel het schip anderszins opgelegd worden.”
 - “3. Voor passagiersschepen geldt dat de kosten voor de inname en verwijdering van huishoudelijk afvalwater en zuiveringsslib alsmede van huisvuil en klein gevaarlijk afval de schipper afzonderlijk in rekening kunnen worden gebracht.”
 - “4. De kosten voor de inname en verwijdering van slops kunnen de schipper afzonderlijk in rekening worden gebracht.”

1. Indirecte financiering heeft de voorkeur

- Ontkoppelen van het moment van betalen en het moment van afgifte
- Indirecte financiering bevordert naleving
- UNECE-resolutie:
 - *“The ‘polluter pays’ principle is to be applied. In principle, the operational costs of the onshore reception facilities for collection, treatment and disposal of ship-borne waste should finally be borne by inland navigation. Nevertheless, it is essential to strive to ensure that payment for discharge of on-board generated waste into reception facilities should not be direct, so that the vessel operator will not be able to avoid disposal fees for such waste by discharging it into inland waterways. [...]”*

2. Wie betaalt in Nederland voor Deel A?

- Drie financieringsstromen:
 - Rijk (ca. 57%)
 - via havengeld (ca. 34%) – indirecte financiering
 - direct bij afgifte (ca. 9%) – directe financiering
- Sinds 1993 zijn hoge bedragen betaald voor de inname en verwijdering van Deel A afvalstoffen

2. Electronic Payment System

- Vervangt het zegeltjessysteem
- De vervuiler betaalt
- Indirecte financiering
- Digitale controle mogelijk op een juiste betaling van de verwijderingsbijdrage
- Eenvoudiger vereveningsprocedure in IVC
- Schipper zorgt voor voldoende saldo op de kaart, saldo wordt afgewaardeerd bij het bunkeren van gasolie
- Kosten van EPS worden gedragen door de Verdragspartijen, mogen niet worden gefinancierd uit de verwijderingsbijdrage (artikel 6)

2. Waar kan EPS verder voor gebruikt worden?

- EPS is relatief duur, zinvol om naar meerdere toepassingen te kijken
- Mogelijke toepassingen (anders dan Deel A):
 - financiering van Deel C afvalstoffen (*vide infra*)
 - gebruik maken van afvalbakken langs de vaarweg die alleen met de Ecocard te openen zijn
 - afrekenen van gebruik walstroom
 - andere mogelijkheden?

2. Hoogte van de verwijderingsbijdrage

- De verwijderingsbijdrage is in het eerste jaar vastgesteld op € 7,50 per ton gasolie (artikel 3.01, lid 1)
- De binnenvaartsector in Nederland heeft geopperd dat dit bedrag te hoog is
- Schattingen van enerzijds de inzamelkosten en anderzijds de hoeveelheid gebunkerde gasolie suggereren dat de verwijderingsbijdrage eerder te laag dan te hoog is

2. Wens tot aanpassing verwijderingsbijdrage

- Schone schepen die veel gasolie verbruiken betalen relatief veel verwijderingsbijdrage, dit wordt als onrechtvaardig gezien
- Een voorstel zou zijn om de verwijderingsbijdrage te splitsen in een vast deel (te betalen door elk schip) en een variabel deel als in het huidige systeem
- Differentiatie van de tarieven kan helpen om een schonere binnenvaart te bevorderen (zie artikel 14, lid 3)
- NB: de totale inkomsten moeten gelijk blijven, dus als sommigen minder gaan betalen, moeten anderen meer betalen!

3. Wie betaalt in Nederland voor Deel C?

- Rijkswaterstaat (ca. 90%) en enkele gemeentes en havenbeheerders betalen de kosten voor inname en verwijdering van Deel C afval via een contract met SAB – ca. k€ 550 per jaar
- Daarnaast betalen andere haven- en vaarwegbeheerders een onbekend bedrag per jaar
- Binnenvaart betaalt niet mee

3. Randvoorwaarden financieringssysteem

- Simpel systeem
- Geen tot weinig administratieve lasten voor het bedrijfsleven
- “De vervuiler betaalt”
- Indirecte financiering
 - bevordert naleving
 - volgt niet strikt het principe “de vervuiler betaalt”
 - kan via haven- of liggelden, of via EPS (moderne vorm van abonnement); differentiatie mogelijk, bijv. naar aantal passagiers

3. Internationaal harmoniseren

- Nederland heeft geprobeerd de financiering van Deel C internationaal te harmoniseren
- Niet van elke Verdragsstaat is duidelijk hoe de financiering van Deel C geregeld is
- Afspraak is om over twee jaar de financiering van Deel C alsnog te harmoniseren

Contactgegevens

- Dr Martin Koopmans
- Ministerie van Verkeer en Waterstaat
- martin.koopmans@minvenw.nl
- +31-70-3511672